

Για την ασχμία του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας...

Εδώ και αρκετό καιρό η κατάληψη Τερμίτα στο Βόλο βρίσκεται στο στόχαστρο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας ΑΕ, το οποίο επιδιώκει να επεκταθεί με νέα κτίρια στο χώρο που στεγάζεται η κατάληψη. Περισσότερα για την πορεία αυτού του σχεδιασμού μπορεί να διαβάσει καμία στα κείμενα της ίδιας της κατάληψης, και δεν παρατίθενται εδώ για να μην κουράσω την αναγνώστρια.

Τις τελευταίες μέρες, οι προσπάθειες των συντροφισσών να ανακόψουν τα σχέδια του ΠΘ έχουν πυροδοτήσει μια σειρά από άρθρα στις τοπικές φυλλάδες, μέσα από τα οποία προωθείται το **«όραμα της Πανεπιστημιούπολης, τον πόλο ανάπτυξης της πόλης του Βόλου»** και άλλες τέτοιες μπουρδες. Είναι μια συντονισμένη προσπάθεια να κυριαρχήσει η προπαγάνδα των αφεντικών και των πρυτανικών αρχών για το ρόλο του ΠΘ, και για το δήθεν συμφέρον χιλιάδων φοιτητών/τριων.

Αυτή την ενορχηστρωμένη προπαγάνδα θέλει να αποδομήσει το παρακάτω κείμενο, καθώς και να συμβάλει στον διάλογο για την υπεράσπιση της Τερμίτας, και κάθε κατειλημμένης συντροφικής κοινότητας που απειλείται.

Τα οράματα τους είναι ένα δυστοπικό σενάριο με funky αφηγηματικό δόλωμα

α) Το πανεπιστήμιο παράγει ειδικευμένους/ες και υποτιμημένους/ες εργάτες/τριες

Δεν παρέχει το πανεπιστήμιο δωρεάν σπουδές και εφόδια στα τέκνα των βασανισμένων βιοπαλαιστών της ελληνικής κοινωνίας; Μα το ακούμε από τόσοι δα! Άνθρακας ο χρυσός, και στο βαθμό που έχει σημασία το κατά πόσο είναι δωρεάν οι σπουδές, δεν ισχύει ούτε στο ελάχιστο.

Τ' αφεντικά μας θέλουν εκπαιδευμένους και μας φορτώνουν το κόστος αυτής της εκπαίδευσης με φροντιστήρια και πανελλήνιες, με φόρους, με ακριβά σεμινάρια, με δίδακτρα μεταπτυχιακών, δηλαδή με κάθε δυνατό τρόπο μέσα στον κύκλο της δια βίου μάθησης. Το ότι τα προπτυχιακά τμήματα δεν έχουν ακόμα δίδακτρα αφενός οφείλεται σε αγώνες του παρελθόντος, αφετέρου δεν συνεπάγεται ότι τα πτυχία τα παίρνουμε δωρεάν. Για την ακρίβεια, **μας πουλάνε πανάκριβα αυτό που οι ίδιοι χρειάζονται** για την συντήρηση του κόσμου τους, την εξειδίκευση μας, και το ονομάζουν κοινωνική πρόνοια, κάτι για το οποίο πρέπει να είμαστε ευγνώμονες.

Μόνο που δεν παίζουν μόνοι τους στο παιχνίδι, βρίσκουν απήχηση σε μια μεγάλη δεξαμενή από **χάπατα που θέλουν να γίνουν καριερίστες**, που η αλλοτρίωση τους χτυπάει κόκκινο, τόσο που ταυτίζονται πιο πολύ με τ' αφεντικά τους απ' ότι με τον ίδιο τους τον εαυτό. «Συνάδελφοι», φυτά, ρουφιάνοι, εθελοντές, επιστήμονες, από δαπίτες μέχρι ότι θες. Αυτοί, που η αυτοπραγμάτωση τους ταυτίζεται με την εργασία και τις σπουδές, και τα πάθη κι επιθυμίες τους χωράνε σε ένα βιογραφικό.

Από την άλλη, όσες και όσοι δεν γουστάρουμε την αλλοτριωμένη εργασία και τις σπουδές, ασχέτως πόσο αναγκαζόμαστε να τις φέρουμε εις πέρας, λέμε πως δεν θέλει και πολύ μυαλό για να δεις τι ακολουθεί μετά τη σχολή (και κατά τη διάρκεια). Άμισθη ή κακοπληρωμένη εργασία σε πρακτικές που οργανώνει το πανεπιστήμιο, εθελοντισμό

σε κρατικούς/ιδιωτικούς φορείς ως απαραίτητη προϋπηρεσία, voucher, κλπ.

β) Το πανεπιστήμιο υπόσχεται ταξική ανέλιξη

Απότοκο της μικροαστικής ελληνικής κουλτούρας πριν την κρίση, γονείς με καθηγητές και επιχειρηματίες πλασάρουν το πανεπιστήμιο σαν **κοινωνικό ασανσέρ**, με το οποίο οι φοιτήτριες/ές θα ανελιχθούν οικονομικά. Είτε με θρησκευτικής αφοσίωσης διάβασμα, είτε με βύσμα, είτε μεταναστεύοντας στους ευρωπαϊκούς «παραδείσους», πατώντας δηλαδή επί πτωμάτων στο φιλελεύθερο ανταγωνιστικό στίβο.

Σίγουρα, η ταξική ανέλιξη είναι ένα τυράκι για να τρέχουμε σαν παλαβές, και στατιστικά είναι μια τραγική αυταπάτη. Δεν χωράει πολλούς ο όροφος με τους επιτυχημένους. Αλλά πολύ περισσότερο από αυταπάτη, η ελπίδα για προσωπική ανέλιξη και καριέρα είναι **ξεφτίλα**, κι εδώ δεν χωράνε πολλές εξηγήσεις.

Ευτυχώς, υπάρχουν κάποια παιδιά που θέλουν να ισοπεδώσουν την ταξική κοινωνία μαζί με το ασανσέρ της, το πανεπιστήμιο, και κάθε εκμεταλλευτικό θεσμό. Σε ένα τέτοιο success story αξίζει να επενδύσουμε ψυχή και σώμα.

γ) Το πανεπιστήμιο ερευνά για τ' αφεντικά, το στρατό, τους μπάτσους

Ναι, το κάνει, κι ας μη μας το λέει ευθέως. Η έρευνα είναι τόσο πολύ **κατακερματισμένη**, που ποτέ σχεδόν δεν είναι δυνατόν να κατανοήσεις σε τι χρησιμεύει αυτό για το οποίο ερευνάς. Κάθε πρόγραμμα (ευρωπαϊκό ή μη) διαιρεί σε δεκάδες πανεπιστήμια το αντικείμενο που μελετά, που με τη σειρά τους διαιρούν το τεμάχιο τους σε τμήματα και εργαστήρια. Με πιο απλά λόγια, για παράδειγμα η μελέτη της κίνησης μέσω ενός αισθητήρα φαίνεται ένα αθώο επιστημονικό θεματάκι, αλλά μπορεί με μια δαιδαλώδη διαδρομή να φτάσει σε κάμερες επιτήρησης στα σύνορα και σε μη επανδρωμένα αεροσκάφη του στρατού.

Αν τα παραπάνω ακούγονται λίγο κακοπροαίρετα και συνομωσιολογικά, μπορεί κανείς να δει το μενού των ευρωπαϊκών προγραμμάτων έρευνας. Το υπερ-**πρόγραμμα Horizon 2020 επενδύει 80 δις ευρώ στον τομέα της ασφάλειας**, εκ των οποίων τα μισά αφορούν την τεχνολογία συνόρων. Χρηματοδότες; Ένοπλες δυνάμεις, frontex, επιχειρηματίες κλπ. Τα παραδείγματα περισσεύουν, δεν είναι του παρόντος να επεκταθώ. Το βασικό ζήτημα είναι ότι η αντι-μεταναστευτική πολιτική των ευρωπαϊκών κρατών (και του ελληνικού!), η αντι-τρομοκρατική εκστρατεία, και η διαχείριση μεταπολεμικών καταστάσεων από κοινωνική/οικονομική/πολεοδομική σκοπιά περνούν μέσα από τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια (και τα ελληνικά!). Δηλαδή ότι συμβάλει στη στρατιωτικοποίηση των ζώων μας πηγάζει από τα πανεπιστημιακά ιδρύματα, και αυτό δεν το κρύβουν τ' αφεντικά.

Πέρα όμως από τις ακαδημαϊκές μελέτες που μυρίζουν θάνατο, πολύ χρήμα πέφτει επίσης στα πλάνα της **new age επιχειρηματικότητας**. Σε start-up μπίζνες, σε «συνεταιριστικές» εταιρίες και καινοτόμες ιδέες. Αυτή είναι και η μαγιά του «μεταβιομηχανικού» καπιταλισμού, η ευελιξία. Το να δουλεύεις σε μια εταιρία με κυμαινόμενες αποδοχές με βάση την παραγωγικότητα, χωρίς συγκεκριμένο ωράριο, με τους πλέον υποτιμημένους όρους, και να νομίζεις ότι είσαι και συντάξιος. Η μπόχα του παλιού σε νέα συσκευασία. Και ακόμη βαθύτερα, να νομίζεις ότι τα συμφέροντα

σου ταυτίζονται με την ανάπτυξη της επιχείρησης, της χώρας και των οικονομικών κολοσσών.

Μια μικρή δόση κριτικής σκέψης αρκεί για να συνειδητοποιήσει καμία/κανείς ότι όλα τα παραπάνω μας ισοπεδώνουν μέρα με τη μέρα. Όπου ακούς εθνική ανάπτυξη, καινοτόμα επιχειρηματικότητα, πράσινη οικονομία, συμμετοχικές εταιρίες, τάξη και ασφάλεια και τα συναφή, τρέξε από την άλλη. Εκτός κι αν έχεις σοβαρούς λόγους να συνταχθείς με τον κόσμο των καθαρμάτων.

δ) Το πανεπιστήμιο είναι τόπος ελληνικός

Οι επιστήμες, θετικές και κοινωνικές, δεν είναι ουδέτερες ως προς το κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο αναπτύσσονται. Η ιδεολογία της γραμμικής προόδου των κοινωνιών, μέσω των επιστημών και του ορθού λόγου έχει εξευτελιστεί πλέον μαζί με κάθε παγίδα που πηγάζει από τον διαφωτισμό και τον φιλελευθερισμό.

Όπως ειπώθηκε παραπάνω, η παραγωγή και η διαχείριση της γνώσης είναι άμεσα συνδεδεμένη με το καπιταλιστικό σύστημα παραγωγής, με τις ταξικές αντιθέσεις και φυσικά στο πλευρό των αστών. Αν αντιληφθεί καμία αυτό, δεν είναι δύσκολο να φανταστεί το πώς σχετίζεται αντίστοιχα το πανεπιστήμιο και με το έθνος, και πιο συγκεκριμένα με την ελληνική εθνική κουλτούρα και συνείδηση.

Η επίσημη **εθνική ιστορία** του ελληνικού κράτους, αυτή που δίνει συλλογική ταυτότητα στον ελληνικό όχλο, είναι **ακαδημαϊκό δημιούρημα**. Η «διεπιστημονική» σύνδεση ιστορικών, αρχαιολόγων, ανθρωπολόγων κλπ. που δουλεύουν για το ελληνικό κράτος και **πληρώνονται** από αυτό, δεν μπορεί να ξεφύγει πολύ από το πλαίσιο του ελληνικού εθνικισμού ακόμα κι αν ο/η εκάστοτε μελετητής/τρια προέρχεται εξ αριστερών. Το ποιες ανασκαφές θα γίνουν και πως θα παρουσιαστούν, το ποια θέματα είναι άξια έρευνας και ποια όχι, αλλά και το πώς θα προσεγγιστούν αφορούν άμεσα το κράτος-επενδυτή.

Κάπως έτσι, είναι εξαφανισμένοι από τον ιστορικό χάρτη αυτού του τόπου οι Τσάμηδες, οι Εβραίοι, οι Μακεδόνες, και άλλες μειονότητες. Παρομοίως, η συστηματοποίηση της παραγωγής γνώσης έχει κατασκευάσει κοινές αφηγήσεις για την αιώνια συνέχεια του ελληνικού έθνους, για το τι ήταν η ελληνική «επανάσταση του '21», τι ήταν ο πόλεμος του '40 και τι ο εμφύλιος, τι ήταν η χούντα και η μεταπολίτευση και πάει λέγοντας. Οι λιγιστές αναλαμπές ακαδημαϊκών με διαπολιτισμικό προσανατολισμό έχουν πολύ συγκεκριμένα όρια, τόσο ώστε να επιβεβαιώνουν την ελευθερία του λόγου και των «εναλλακτικών» απόψεων, και συχνά η αντιρατσιστική τους τοποθέτηση είναι τόσο αφομοιωμένη και αλλοιωμένη που δίνει τροφή στο εθνικό αφήγημα.

Εκτός του γνωσιακού τους περιεχομένου, τα ακαδημαϊκά ιδρύματα είναι εθνικά και στην καθημερινότητά τους. Η πρόσβαση σε αυτά αφορά κυρίως γόνους ελληνικών οικογενειών, λιγότερο μετανάστριες 2^{ης} γενιάς, και με την καμία δεν αφορούν τις μετανάστριες 1^{ης} γενιάς, που βρίσκονται στον εθνικό/ταξικό πάτο. Εν ολίγοις, το **φοιτητικό υποκείμενο συγκροτείται εξ αρχής σε μια εθνική βάση** και κουλτούρα, την

οποία σε γενικές γραμμές αναπαράγει.

ε) Το πανεπιστήμιο είναι τόπος ετεροκανονικός και πατριαρχικός

Αντίστοιχα, δεν μπορεί να υπάρξει ένα μη-πατριαρχικό πανεπιστήμιο και μια ουδέτερη ως προς την πατριαρχία επιστήμη, όσο η κοινωνία την οποία εξυπηρετούν τα παραπάνω είναι εμποτισμένη με τις έμφυλες διακρίσεις, την κακοποίηση, την ετεροκανονικότητα, την κουλτούρα του βιασμού.

Πέρα από τα αξιώματα, η **ιστορία των επιστημών** έχει μια πολύ τρανταχτή πλευρά που συνδέεται με την **καταστολή** της γυναικείας χειραφέτησης, **την πειθάρχηση και τον έλεγχο** των γυναικείων και λοιπών μη-κανονικών σωμάτων, την καθιέρωση του διπολικού φύλου και της ετεροσεξουαλικότητας. Για παράδειγμα, η βιολογία και η ιατρική έστρωσαν το έδαφος για το τι θεωρείται αντρικό σώμα, ενεργητικό και υγιές, όπως και τι θεωρείται γυναικείο σώμα, παθητικό και ελλαπτωματικό (που πάσχει κάθε 28 μέρες), και κατ' επέκταση ποια είναι η φυσιολογική σεξουαλικότητα.

Στο σήμερα βέβαια, η πιο εμφανής έμφυλη διάσταση του πανεπιστημίου είναι αυτή της καθημερινότητας. Ο σεξισμός φοιτητών και καθηγητών είναι ένας αυτονόητος κανόνας, που επιβεβαιώνεται από τα αμφιθέατρα μέχρι τα φοιτητικά πάρτυ. Η θέση των γυναικών στην ακαδημαϊκή κοινότητα και τις φοιτητικές παρατάξεις, η αορατότητα των queer υποκειμένων αντανακλώνται απ' ευθείας απ' τον κοινωνικό βούρκο στο πανεπιστήμιο.

στ) Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ΑΕ είναι όλα τα παραπάνω

Ο αυτοκράτορας-πρύτανης **Πετράκος**, γνήσιος πράσινος εκσυγχρονιστής από αυτούς που επιβιώνουν και ελίσσονται στην εποχή διακυβέρνησης της αριστεράς, είναι από τους πιο καλούς εκφραστές των συμφερόντων του συνδέσμου βιομηχάνων και των καπιταλιστών γενικότερα. Διοικεί και επεκτείνει ένα ίδρυμα γεμάτο με τεχνοκράτες του πολυτεχνείου και «ευαίσθητους» κοινωνικούς επιστήμονες, που εναρμονίζονται πλήρως στο διεθνές ακαδημαϊκό πρότυπο.

Συμμετοχή στο Horizon 2020, μεταπτυχιακά για τις ένοπλες δυνάμεις στα τρικάλα, μελέτες σχετικά με τους/τις μετανάστες/τριες που ζουν στο κέντρο κράτησης Μόζα, σεμινάρια μετα-πολεμικού σχεδιασμού για τις πόλεις και τους πληθυσμούς σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, κλπ. Εκτός από τις έρευνες, το ΠΘ εκμεταλλεύεται την εργασία προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών/τριων στα εργαστήρια του (στα πλαίσια διπλωματικών εργασιών και όχι μόνο), στέλνει φοιτητές/τριες σε υποχρεωτικές πρακτικές με ψίχουλα. Επιπλέον, έχει διαμάντια στο προσωπικό του, που διδάσκουν ομοφοβία (π.χ. **Καναρέλης**), κακοποίηση (π.χ. **Γκιτσάκης**), ξενοφοβία (π.χ. **Παντελής**)... Όσο Butler και Foucault να βάλουν σε ορισμένα προγράμματα σπουδών, δεν ξεπλένεται με τίποτα η πραγματικότητα που συντηρούν. Η λίστα θα μπορούσε να συνεχιστεί με όσους πουλάνε ψεύτικη αριστερίλα, με όσους τρομοκρατούν φοιτητές/τριες, με όσους γεμίζουν τραπεζικούς λογαριασμούς, μόνο που θα έπιανε πάρα πολύ χώρο. Επιφυλάσσομαι σε δεύτερο χρόνο.

Και μιας και ο αυτοκράτορας Πετράκος, μαζί με την εκκένωση της Τερμίτας

ανήγγειλε και την **αξιοποίηση της Κίτρινης Αποθήκης**, έχει πολύ ζουμί το τι δήλωσε πως θα στεγάσει ο χώρος αυτός. «Θα φιλοξενεί βασικές υποδομές που επιτρέπουν τον ερευνητικό πειραματισμό, τη μεταφορά τεχνογνωσίας σε επιστήμονες και επιχειρήσεις, τη λειτουργία θερμοκοιτίδων για νέες επιχειρήσεις και εταιρείες έντασης γνώσης, καθώς και τη δικτύωση με ερευνητικά και παραγωγικά σχήματα». Ή όπως αλλιώς είπαν: **Hot Spot επιχειρηματικότητας**. Δουλειά για τ' αφεντικά που θα βγάζουν άμισθοι/ες φοιτητές/τριες. Όμως θα τους αποκαλούν συναδέλφους και θα αισθάνονται επιχειρηματίες.

Ινστρούκτορας αυτής της ιδέας δεν μπορεί να είναι άλλος από τον νέο-γιάπη **Σταμπουλή**, που με ύφος μεταξύ λύκου της wall street και μητέρας Τερέζας ηγείται της Μονάδας Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας (ΜΟΚΕ) του ΠΘ. Είναι ο ίδιος που από το πόστο του στο ΤΑΙΠΕΔ ιδιωτικοποίησε και τον αέρα που αναπνέουμε. Σταθεροί συνεργάτες της ΜΟΚΕ είναι ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Θεσσαλίας και Κεντρικής Ελλάδας, ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, κλπ.

ζ) Εξευγενισμός στα Παλιά

Ο εξευγενισμός της γειτονιάς των Παλαιών στο Βόλο είναι μια υπόθεση που κρατάει κάποια χρόνια. Είναι η γνωστή τακτική, που μια υποβαθμισμένη γειτονιά βομβαρδίζεται από επενδύσεις, σταδιακά **εκτοπίζονται οι μόνιμοι κάτοικοι της, τα ενοίκια εκτοξεύονται** και ολόκληρη η περιοχή γίνεται ένα μεγάλο **εργοστάσιο παραγωγής αξίας** (χρηματικής πάντα). Στα Παλιά ξεκίνησε με τα μαγαζιά που μετέτρεψαν από τα τέλη της περασμένης δεκαετίας την γειτονιά σε ζώνη διασκέδασης.

Η νέα πανεπιστημιούπολη πρόκειται να ολοκληρώσει το πλάνο αυτό. Πρώτα, θέλουν να εξαφανίσουν ότι δεν ταιριάζει ή δεν συμβιβάζεται με αυτό το πλαίσιο. Δηλαδή την κατάληψη Τερμίτα, καθώς και τις οικογένειες Ρομά που μένουν στα οικοδομικά αυτά τετράγωνα. Να εκτοπίσουν ζωντανές κοινότητες από τον χώρο τους. Εδώ είναι που οι μεταμοντέρνοι ακαδημαϊκοί του ΠΘ (αρχιτέκτονες, ανθρωπολόγοι, κ.ο.κ.) κάνουν τις πάπιες, και αναιρούν τα όσα διδάσκουν στα αμφιθέατρα τους. Αναμενόμενο.

Έπειτα, όταν ολοκληρωθεί το «όραμα», τα Παλιά θα είναι μια καθαρή γειτονιά, χωρίς προβλήματα, με μια τεράστια εταιρία έντασης γνώσης (ΠΘ), με ένα εργοστάσιο έντασης αλκοόλ (μαγαζιά), και μεσίτες να τρίβουν τα χέρια τους. Εξάισια, ένα αστυνομικό τμήμα θα λείπει. Αλλά μάλλον θα αρκούν οι μπράβοι και οι σεκιουριτάδες.

Ραντεβού στους εφιάλτες σας!

Έχουμε όλους τους λόγους του κόσμου για να εναντιωθούμε σε αυτή την επέκταση. Από τη μία για να υπερασπιστούμε αυτές τις κοινότητες, που μας αλλάζουν τη ζωή, που δίνουν τόπο και χρόνο στις σχέσεις μας, τις αυτοθεσμίσεις και τις αρνήσεις μας. Που είναι μικρές αλλά όχι ασήμαντες στην προσπάθειά τους να γυρίσουν τον κόσμο ανάποδα. Από την άλλη, ο αγώνας αυτός αξίζει και για να βάλει φρένο στις ορέξεις πρυτάνεων, αφεντικών, μπάτσων και καριεριστών.

Αποτελεί και μια καλή αφορμή, ξεφεύγοντας από τα όρια αυτών των γεγονότων,

για να δημιουργήσουμε **σταθερές δομές** που θα προσβάλλουν το ρόλο των πανεπιστημίων στην καθημερινότητα. Να ξεμπροστιάζουμε σε κάθε ευκαιρία το ποιόν των καθηγητών και των πρυτανικών αρχών. Να μπλοκάρουμε έρευνες που μυρίζουν αίμα, που στρέφονται ενάντια στους εργαζόμενους, τις μετανάστριες, τους ασθενείς, τις ταραξίες και κάθε αποκλεισμένη κοινωνική ομάδα. Να ανακόψουμε την εκπαιδευτική αναδιάρθρωση και την στρατιωτικοποίηση της δια βίου μάθησης.

Να θυμηθούμε πως είναι να αυτοκαθορίζεσαι συλλογικά και να παίρνεις θέση μάχης στον κοινωνικό πόλεμο. Και να καταλάβουν πως άνοιξαν το κουτί της Πανδώρας, πως ότι έχουν δει είναι μόνο η αρχή, και πως θα αναλάβουν μεγάλο πολιτικό, οικονομικό και προσωπικό **κόστος**, σε βάθος χρόνου.

Η **Τερμίτα** είναι χώρος αντιεξουσιαστικός, φεμινιστικός, αντιρατσιστικός, αντικαπιταλιστικός, ένας χώρος που μας δίνει ανάσες, και έτσι θα παραμείνει. Ακόμα κι αν χρειαστεί να τους πάρει όλους ο διάολος.

Δε μας φοβίζουν οι προστάτες τους. Τα σχέδια τους θα μείνουν στα χαρτιά.

Φιλιά, Μπούμπης.

Αύγουστος 2017